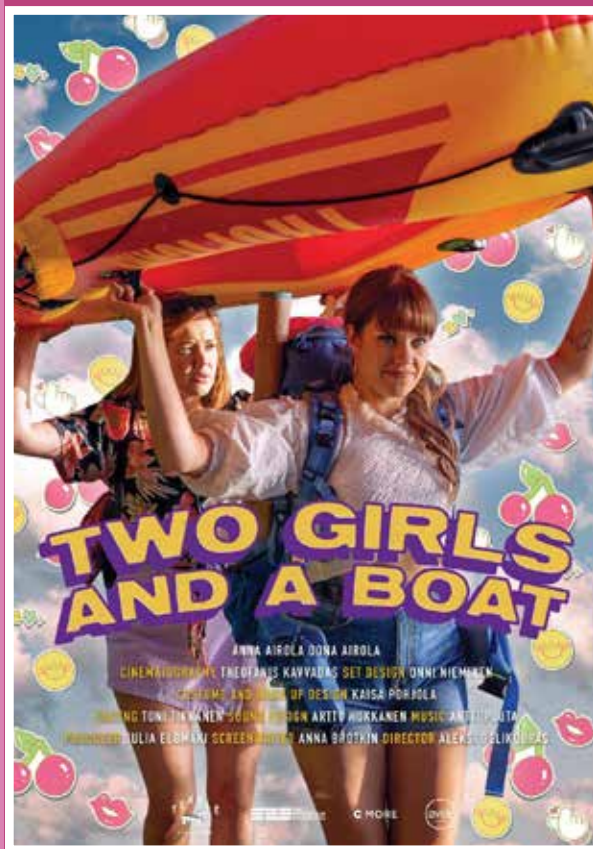

MOBILUL TĂU E REZISTENT LA APĂ?

TWO GIRLS AND A BOAT

Film

Two Girls and a Boat / Două fete și o barcă, regizat de Aleksis Salminen, Finlanda, 2021.

Competențe consiliere și orientare

Analizarea aspirațiilor, a priorităților, a calităților personale, a punctelor tari și a scopurilor prin autoevaluare. Analizarea consecințelor (avantaje și dezavantaje) privind continuarea traseului educațional sau inserția profesională. Exersarea deprinderilor de utilizare a tehnologiilor informatice și comunicaționale, pentru clarificarea traseului educațional și profesional.

Fișa poate fi folosită și la următoarele materii:

Limba română (modulul tehnologii în viața noastră, stil de viață sănătos)

Competențe cinematografice

Dublă, cadru, racord, comedie neagră.

Nivel

Filmul poate fi studiat la clasele IX - XII.

CUPRINS

- Despre film
 - Sinopsis
 - Despre regizor
 - Termeni și concepte
- Elemente de contextualizare
 - Natura finlandeză
- (re)Vizionarea filmului
 - Din culisele filmării
 - Ce ne facem fără racord
 - Umor negru nordic
 - Kaisa, Jade și social media
- Post-vizionare, alte posibile subiecte
 - Ne plac influencerii?
 - Patru filme despre influencer culture + un clasic despre fața întunecată a faimei
- Sugestii de întrebări și activități în clasă
- Filmografie

DOUĂ FETE ȘI O BARCĂ

SINOPSIS

Într-o frumoasă zi de vară finlandeză, surorile Jade și Kaisa pleacă cu barca pe lac. Influencerița Jade are, însă, un plan aparte, ceea ce face ca mica lor excursie să nu se termine cum se așteptau.

DESPRE REGIZOR

Aleksi Delikouras s-a născut în 1990, în Helsinki. S-a afirmat în țara natală ca autor al cărților și, ulterior, al serialului *NERD: DRAGONSLAYER666*, o comedie despre un gamer adolescent care este forțat să iasă din casă, după ce mama lui îl lasă fără computer. Cel mai recent film regizat de Delikouras este *Spede*, un lungmetraj biografic despre Pertti „Spede” Pasanen, regizor, producător și creator al personajului comic Uno Turhapuro (extrem de popular în Finlanda).

TERMENI ȘI CONCEPTE

DUBLĂ

O repriză de filmare a unui cadru. Pe binecunoscuta clachetă de la filmări, se trec, de obicei, numele filmului, al regizorului, numărul de ordine al cadrului filmat, conform scenariului, și numărul de ordine al dublei.

CADRU

Ce se vede prin cameră din locul în care ea este așezată. Un regizor poate filma un cadru dintr-o singură dublă - adică actorii repetă acțiunea o singură dată - sau din mai multe. Ulterior, la montaj, dublele sunt tăiate și repotrivite, astfel încât să pară că aparțin aceleiași moment de filmare (acesta fiind motivul pentru care racordul este atât de important)

RACORD

Juxtapunerea dintre două cadre sau secvențe ce se succed într-un film, astfel încât să se asigure continuitatea ideii cinematografice.

Exemplu. Avem două cadre: unul în care personajul este în cameră, al doilea, imediat după, pe culoar, cu personajul care iese din cameră. În cadrul din cameră personajul are cămașa boțită la guler și o șuviță de păr peste ochi. Din cauza locațiilor, cele două cadre trebuie filmate în zile diferite. Grijă la racord înseamnă să te

asiguri că atât cămașa cât și șuvița de păr sunt exact la fel cu erau în cadrul anterior.

Sau cazul unui cadru pentru care se filmează mai multe duble. La finalul unui cadru în care personajele stau la masă și mănâncă, pentru următoarea dublă echipa trebuie să refacă totul identic, de la modul în care arată personajele până la așezarea mâncărilor din farfurii. Dacă nu sunt identice, dublele filmate nu pot fi folosite apoi la montaj.

Există numeroase feluri de racord: de costum, de machiaj, scenografic, de fundal, de mișcare, de poziție, de stare, dar și de lumină, de atmosferă sau de sunet. De o mare parte dintre ele este responsabil script supervisorul, numit și *continuity supervisor* sau script (un clip în engleză⁸ care arată câtă atenție la detalii implică acest job).

COMEDIE NEAGRĂ (dark comedy)

Un stil de comedie care face haz pe seama unor subiecte considerate tabu, în special subiecte care au legătură cu evenimente solemne sau tragice. Scenariștii folosesc adesea umorul negru pentru a provoca disconfort, dar și pentru a confrunța privitorii cu gânduri sau întrebări pe care poate nu și le-au pus.

8. Clip - *What Happens When A Movie Has No Script Supervisor?* | Reverse Film School | Vanity Fair
<https://www.youtube.com/watch?v=NAvn7CNpdB8>

ELEMENTE DE CONTEXTUALIZARE

NATURA FINLANDEZĂ

Finlandezii se mândresc cu faptul că țara lor e împădurită în proporție de peste 70% (se spune că există 13.000 de copaci pe cap de locuitor). Au chiar și un cuvânt – metsäsuhde – care exprimă legătura lor specială cu pădurea, o relație care face parte din identitatea fiecăruia.

Centrul Finlandei este înțesat de lacuri și, așa cum aflăm și din film, deși se numește „Țara celor o mie de lacuri”, 188.000 ar fi numărul corect!

Având la dispoziție 41 de parcuri naționale și peste 200

de camping-uri amenajate, locuitorii „celei mai fericite țări din lume” adoră să își petreacă timpul liber în natură – fac drumeții, schiază, pescuiesc, înoată și, desigur, dorm la cort. Datorită principiului *jokamiehenoikeus* (Everyman’s Rights), apărut prin mai multe legi, au voie să culeagă fructe și flori, să pescuiască, să se plimbe sau să-și instaleze cortul inclusiv pe proprietăți private (păduri, câmpuri, maluri de lac sau râu), cu condiția să nu deranjeze proprietarii, să nu producă daune și să respecte natura.^{1,2}

Care este relația voastră cu natura? Unde mergeți când simțiți nevoia de „o ieșire în aer liber”?

„Filmările au durat două zile. Lacul ales ca locație, Ojajärvi, este la 100 de km de Helsinki, într-o zonă din centrul țării care se numește Loppi. Faza amuzantă e că Finlanda e țara celor o mie de lacuri, dar pe lângă capitală nu avem foarte multe!”

–(Julia Elomaki, producătoarea scurtmetrajului *Două fete și o barcă*)

(RE)VIZIONAREA FILMULUI

DIN CULISELE FILMĂRII

Ideea scurtmetrajului *Două fete și o barcă* i-a aparținut scenaristei Anna Brotkin, care își dorea să spună o poveste amuzantă despre două surori cu personalități cum nu se poate mai diferite, care dau de belea în mijlocul apei.

Echipa filmului și-a dorit ca actrițele cu care vor lucra să fie surori și în realitate. Așa au ajuns Anna și Oona Airola să le joace pe Jade și Kaisa.

Cum natura juca, la rândul său, un rol esențial în film, s-a pornit în căutarea unui lac puțin adânc, astfel încât echipa să poată filma din apă, fără să aibă nevoie de o ambarcațiune specială. „Finlanda are o mulțime de lacuri în care poți înainta sute de metri, fără ca apa să fie foarte adâncă. Am vrut să surprindem atmosfera de vară finlandeză și, din fericire, vremea

a fost perfectă (nu avem mereu norocul ăsta!)”, spune producătoarea filmului, Julia Elomäki. „Am găsit un lac unde adâncimea apei era cam de 1 metru, chiar și la 100 m de plajă. Aproape toată echipa purta costume de scufandru (din fericire, apa avea peste 20 de grade).”

1. Articol - *Finnish Nature - Every Person's Right*: <https://toolbox.finland.fi/themes/nature-and-sustainable-development/finnish-nature-every-persons-right/>

2. Articol - *Finnish Everyman's Rights*: <https://www.sportsfinland.com/welcome-to-finland/finnish-everymans-rights/>

Scena cel mai dificil de filmat, spune Julia Elomäki, a fost cea în care barca pneumatică ia foc, iar Jade se aruncă în apă.

S-au asigurat că toată lumea va fi în siguranță la izbucnirea focului și că barca nu-i va fugi de sub picioare actriței atunci când sare. Un expert în efecte speciale a pus la punct un sistem de declanșare a focului. Un cascador a ținut barca-n loc, cu grijă să nu intre-n cadru. „Deci doi oameni s-au ocupat numai de acele câteva secunde în care ia foc barca”, povestește Julia.

„Am repetat de multe ori scena, fără foc, ca să vedem cum va decurge săritura. Trebuia să stabilim poziția camerei și a echipei, pentru că de fiecare dată când se folosește foc pe platoul de filmare (chiar și pe apă), trebuie să avem mare grijă cu măsurile de siguranță. Aveam la noi pături și extintoare, în caz de nevoie.

Asta a fost ultima dublă din ziua de filmare. Dacă îmi amintesc bine, am făcut focul o singură dată, dar aveam alte câteva bărci la îndemână, în caz că nu ne ieșea din prima.”

CE NE FACEM FĂRĂ RACORD?

Racordul, un termen preluat din franceză, se referă la continuitate în și între cadrele unui film. El este extrem de important, pentru că ajută la menținerea iluziei de realitate și cronologie. Atunci când un cadru e tras din mai multe duble, există riscul să apară tot felul de lipse de racord - de la obiecte poziționate diferit într-o cameră sau mâncare dispărută din farfurii, la înnorări bizare sau schimbări prea bruște de fundal sau de sunet de fundal. Aceste scăpări vor ieși în evidență la montaj, când dublele sunt tăiate și îmbinate, astfel încât să rezulte un moment coerent de filmare.

O dublă este o repriză de filmare a unui cadru, în timp ce **un cadru** este ce se vede prin cameră din locul în care ea este așezată. Un regizor poate filma un cadru dintr-o singură dublă - adică actorii repetă acțiunea o singură dată, sau din mai multe.

Cinefilii sunt adesea distrași (și distrați) de inconsecvențele și lipsele de racord pe care le observă în filme. Unii dintre ei au făcut o pasiune din „a vâna” astfel de greșeli. Există, pe Internet, numeroase liste de continuity errors din filme celebre (exemplu ⁹), precum și secțiunea Goofs (prezentă pe paginile de IMDb ale filmelor) sau site-ul <https://www.moviemistakes.com/>.

Analizați și secundele în care Kaisa este în barcă. Puteți face capturi care să indice vreo lipsă de racord?

În ciuda grijii cu care s-au pregătit scenele de pe lac, în scurtmetraj par să existe niște lipse de racord. De exemplu, între cele două capturi de mai sus, trec cinci secunde de film și cadrul se schimbă cât să o vedem pe Kaisa că scoate capul din apă. Acțiunea (min. 08.18) este în continuitate, nu există sărituri în timp și, cu toate că putem presupune că mișcarea apei rotește un pic barca, dacă reluați vizionarea, veți vedea că nu corespund nici forma vegetației din fundal, nici distanța dintre fundal și barcă. Acest detaliu (vizibil, desigur, pentru cei care îl caută neapărat) demonstrează că pentru acest moment s-au folosit două duble diferite.

9. Clip - 25 Continuity Mistakes In Popular Movies: <https://www.youtube.com/watch?v=u-UAeFb57qE>

UMOR NEGRU NORDIC

Filmele din țările scandinave, precum și din Finlanda și Islanda, sunt renumite pentru umorul negru sau sec, subtil și încărcat de sarcasm, care uneori, în loc să stârnească râsete, face publicul să se simtă ciudat sau chiar prost.³

■ **De analizat** - momentul în care, deși crede că sora ei s-a înecat, Jade continuă să se filmeze, ba chiar să se asigure că arată bine. Cum v-ați simțit privind acea secvență? Ați reperat și alte elemente de comedie neagră în film?

■ Pentru ceea ce românii numesc „*ți-e rușine de rușinea altuia*”, finlandezii au un cuvânt - *myötähäpeä*⁴, adică „*rușine la mâna a doua*”. **Puteți da exemplu de o situație când ați simțit că intrați în pământ de rușine privind ce face sau spune altcineva?**

„Finlandezii sunt vorbăreți și ospitalieri, dar mitul finlandezului taciturn este încă viu în țară. Iar finlandezii, cu umorul lor autopersiflant, vor fi primii care să le transmită străinilor asta. Iată un exemplu de glumă finlandeză: Un finlandez introvertit se uită la pantofii lui când vorbește cu tine; un finlandez extrovertit se uită la pantofii tăi.

Finlandezii glumesc cu o nutră serioasă și râd pe dinăuntru, continuând să spună enormități, până devin mult prea greu de crezut. Să faci mișto cu cineva (sau pe seama cuiva) e modul lor de a-ți spune: Te iubesc.”

- (Visit Finland)⁵

3. Articol: *Is Nordic Humour too Dark for the Rest of the World?*: <https://www.bbc.com/culture/article/20151012-is-nordic-humour-too-dark-for-the-rest-of-the-world>

4. Articol: *50 Funny Finnish Phrases and Words*: <https://herfinland.com/funny-finnish-phrases/>

5. Articol: *What Are Finns Like*: <https://www.visitfinland.com/en/articles/what-are-finns-like/>

KAISA, JADE ȘI SOCIAL MEDIA

„Și tu postezi mereu pe Instagram, și chiar dacă estetica ta e așa, de loseriță tristă, e atent gândită și curatoriată”, spune Jade.

Kaisa și Jade par încă de la începutul filmului foarte diferite - una nepopulară, alta influenceriță, una cu drag de familie și excursii, cealaltă bifând doar o obligație de soră. Până la final, se va dovedi, însă, că cele două seamănă destul de mult, iar replica lui Jade prevestește asta. Ambele țin la propria imagine online, doar că o fac în moduri diferite.

■ Pentru care dintre cele două surori este prezența în social media una atent aleasă și întreținută?

■ Credeți că adevărul și sinceritatea pot co-exista cu atenția la cum vrei să te vadă ceilalți? Motivați-vă răspunsul.

POST-VIZIONARE, ALTE POSIBILE SUBIECTE

NE PLAC INFLUENCERII?

În articolul *When Social Media Influencers Go Political: An Exploratory Analysis on the Emergence of Political Topics Among Finnish Influencers*⁶, social media influencerii sunt definiți ca lideri de opinie care

1. Folosesc intens social media ca să comunice;
2. Colaborează cu corporații ca să monetizeze statutul de lideri de opinie;
3. Comunică regulat cu followerii lor, rezultatul fiind adesea relații parasociale (unilaterale);
4. Folosesc strategii de branding personal ca să consolideze o persona (o imagine publică, un rol social, un personaj care, în unele cazuri, poate să nu aibă nicio legătură cu realitatea).

În 2020, guvernul finlandez a cerut ajutorul influencerilor pentru diseminarea informațiilor legate de pandemia Covid-19, numindu-i „lucrători esențiali”⁷. A fost un gest de recunoaștere a muncii lor și a capacității de a ajunge la un public foarte larg. Dar chiar dacă au puterea de a fi

formatori de opinie, asta nu înseamnă că influencerii au o imagine bună în Finlanda.

Ca și la noi, și acolo există influenceri care fac activism, care nu se sfiesc să își exprime opiniile politice și să se implice social. Dar, în general, subliniază producătoarea scurtmetrajului Două fete și o barcă, „cultura influențării este aspru criticată în media finlandeză. Aș zice că, în general, finlandezii au mai degrabă o părere negativă despre influenceri. Dar depinde mult de influencer și de stilul său.”

■ Puteți da exemplu de o situație în care un influencer v-a impresionat plăcut? Dar de una în care v-a șocat sau dezamăgit?

6. Articol - *When Social Media Influencers Go Political: An Exploratory Analysis on the Emergence of Political Topics Among Finnish Influencers*: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13183222.2021.1983367>

7. Articol - *Finland enlists social influencers in fight against Covid-19, 1 aprilie 2020*: <https://www.theguardian.com/world/2020/apr/01/finland-enlists-social-influencers-in-fight-against-covid-19>

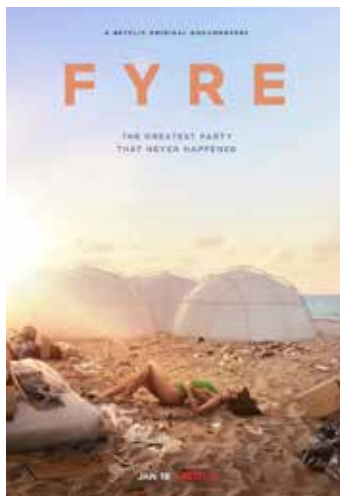
PATRU FILME DESPRE INFLUENCER CULTURE + UN CLASIC DESPRE FAȚA ÎNTUNECATĂ A FAIMEI

Sursa foto: imdb

Poster *Sweat*, 2020, r. Magnus von Horn.**Sweat (2020)**

Trei zile din viața Sylwiei Zajac, influencer de fitness. Celebritatea crescândă pune o presiune tot mai greu de asumat pe viața personală.

Sursa foto: imdb

Poster *Fyre*, 2018, r. Chris Smith.**Fyre (2018)**

Un documentar Netflix despre Fyre Festival, ai cărui organizatori, ajutați de vedete precum Kendall Jenner sau Bella Hadid, au reușit, în 2017, să păcălească mii de oameni că, în schimbul biletelor cumpărate, vor avea parte de o vacanță de lux, pe o insulă privată din Bahamas, în compania unor modele și influencerițe celebre.

Sursa foto: imdb

Poster *Triangle of Sadness*, 2022, r. Ruben Östlund.**Triangle of Sadness (2022)**

Filmul premiat cu Palme d'Or la Cannes satirizează, printre altele, lumea veșnic însoțită a influencerilor. Doi dintre pasagerii croazierei de lux imaginate de Östlund sunt Carl și Yaya, care nu și-au plătit din bani proprii vacanța exorbitantă, pentru că Yaya este model și, mai ales, influenceriță.

Sursa foto: imdb

Poster *Girl Gang*, 2022, r. Susanne Regina Meures.**Girl Gang (2022)**

Un documentar despre o influenceriță de 14 ani, Leonie, care locuiește într-o suburbie berlineză și are milioane de followeri. Filmul ridică niște întrebări despre cum o afectează presiunea de a produce conținut pentru branduri, și ambiția părinților de a capitaliza faima ei.

Sursa foto: imdb

A Face in the Crowd (1957)Poster *A Face in the Crowd*, 1957, r. Elia Kazan.

Larry "Lonesome" Rhodes (rol de debut pentru Andy Griffith) devine, aproape miraculos, vedetă TV. Atenția primită scoate la iveală un demagog narcisist și lacom, care nu pregetă să-și folosească puterea imensă de convingere în scopuri politice. Fără mare succes la lansare, satira lui Kazan a fost numită mai târziu „profetică”.

SUGESTII DE ÎNTREBĂRI ȘI ACTIVITĂȚI ÎN CLASĂ

■ Hai să vorbim despre confort! Vouă vă place să mergeți în drumeții și să stați la cort? Ați merge într-o excursie precum cea a celor două surori? Explicați de ce.

■ Aveți vreo tradiție anuală cu familia sau cu gașca de prieteni, așa cum au Jade și Kaisa?

■ Părinții sunt pe Facebook, adolescenții sunt pe... Ce rețele de socializare preferați și de ce?

■ V-ați certat vreodată cu cineva apropiat din cauza unei postări în social media? Le cereți prietenilor să vă arate fotografiile cu voi, înainte să le posteze?

■ Ce părere aveți despre conceptul invocat de Jade, de sad failed girl aesthetics? Cum ați caracteriza stilul vostru de postări în social media?

■ Ce înseamnă, din punctul vostru de vedere, să fii influencer?

■ Care credeți că sunt cele mai mari dezavantaje sau riscuri în a încerca să devii influencer?

■ Ce influenceri din România vi se par autentici și de ce?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

FILMOGRAFIE

Nerd: Dragonslayer666, 2017-2019, regia Samuel Kujala, Eino Manner, Cedric Ingram, Finlanda
Despre serial: <https://www.imdb.com/title/tt7205088/>

Spede, 2023, regia Aleks Delikouras, Finlanda
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt24803658/?ref_=fn_al_tt_1

Un chip în mulțime / A Face in the Crowd, 1957, Elia Kazan, SUA, 126 min.
Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt0050371>

Fyre: Cea mai tare petrecere care nu a avut loc / Fyre, 2018, regia Chris Smith, SUA, 97 min.
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt9412098/?ref_=fn_al_tt_1

Transpirație / Sweat, 2020, regia Magnus von Horn, Polonia-Suedia, 106 min.
Despre film: https://www.imdb.com/title/tt12443946/?ref_=fn_al_tt_1

Triunghiul tristeții / Triangle of Sadness, 2022, regia Ruben Östlund, Suedia-Germania-Franța-Danemarca, 147 min.
Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt7322224>

Girl Gang, 2022, regia Susanne Regina Meures, Germania, 98 min.
Despre film: <https://www.swissfilms.ch/en/movie/girl-gang/OC65743980FB4A47901046AF6942D00B>

PROGRAM CO-FINANȚAT DE:

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN CLUJ

CENTRUL
CULTURAL
CLUJEAN

fondation
BOTNAR

UBB

COLEGIUL NAȚIONAL
GHEORGHE
ȘINCAI
LITTERIS ET PIETATI SACRUM

Member of
the Creative Cities Network

VISIT CLUJ
The Heart of Transylvania

●◐□ Ora de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2024

oradecinema.tiff.ro

ISBN 978-973-0-37363-9